

Fieke Bos: duizendpoot met enorme honger naar kennis

Voor het eerst in deze rubriek laten we u kennismaken met een vrouwelijke imker: Fieke Bos. Voor velen van u zeker geen onbekende door haar activiteiten als promotor van de bijenhouderij in de Achterhoek, als spreker op lezingen door het hele land, als lid van NECTAR, als honingkeurmeester en als lid van het Hoofdbestuur van de VBBN.

70

Nu eens niet aangestoken door het enthousiasme voor de imkerij van opa, oom of vader, maar gewoon op eigen kracht door een aankondiging in de krant, is Fieke Bos begonnen met bijenhouden. Al weer tien jaar geleden gaf de Winterswijkse afdeling van de VBBN een cursus voor beginners. Het leek Fieke, die altijd al werd geboeid door de natuur, zo leuk dat ze zich opgaf en voor altijd was verloren. Na de eerste voorzichtige stapjes op imkergebied was Fieke niet meer te stuiten: cursussen voor gevorderden, bijenteeltleraar en op het gebied van koninginneteelt, ziektebestrijding, honingkeuring en bestuiving volgden elkaar in rap tempo op. Een grote wens is nu nog om te studeren aan de Landbouw Universiteit in Wageningen. Zelf houdt Fieke tien volken, waarvan er zes bij huis in een bijenstal staan; de overige kasten heeft ze elders ondergebracht. Het hele gezin is bij de imkerij betrokken: echtgenoot Fred is de botanicus in de familie en de beide zoons volgen met gepaste belangstelling het wel en wee van de bijtjes.

Geboren PR-vrouw

Fieke, die tot voor kort heeft lesgegeven op een basisschool in Winterswijk, heeft haar didactische kwaliteiten en vaardigheden aangewend om de bijenhouderij onder de aandacht van grote groepen kinderen te brengen. Toen Fieke in 1983 lid werd van de Winterswijkse afdeling, leek de vereniging wat ingedut. Door haar enthousiasme en tomeloze inzet werd ze al snel secretaresse van de vereniging. Samen met andere leden schreef ze drie jaar geleden alle basisscholen in de Gemeente Winterswijk aan met een voorstel om de bijenhouderij op school onder de aandacht van de kinderen te brengen. De respons was

overweldigend en de actie werd een enorm succes. In klassikaal verband onderwees Fieke de kinderen. Zo gebruikte ze diaserieën die naar kennis en niveau van de kinderen waren opgezet. Bij zo'n les werden allerlei imkerattributen tentoongesteld. Daarnaast mochten de kinderen zelf imkertje spelen, het demonstratiekastje bekijken of kaarsen maken. In sommige gevallen volgde er een excursie naar de afdelingsbijenstal in de heemtuin van Stichting Freriks te Winterswijk. Die lessen op de basisscholen resulteerden uiteindelijk in twee jeugdcursussen. Eén van de jeugdige imkers, die al een eigen volk heeft in de verenigingsstal, heeft zich inmiddels met zijn vader opgegeven voor een cursus beginnend imker. Grappige situaties doen zich op school nogal eens voor. Zo vertelde een kleuteronderwijzeres haar leerlingen dat bijen kamertjes maken van was, waarin ze hun baby's doen en de honing opslaan. Op haar vraag waar nu eigenlijk die was vandaan kwam, wist een heel klein, eigenwijs jongetje het antwoord: 'van de waslijn.'

Behalve de schoolse activiteiten organiseert de Achterhoekse subvereniging zo'n zes lezingen in het winterseizoen. Daarnaast is er een aantal activiteiten die jaarlijks terugkomen: de museumdagen in april, vaderdag-honingslinderdag, open dagen in de zomer ten behoeve van de vele vakantiegangers in de regio, jeugddierendag op 4 oktober en de kaarsenmiddag in december. Elk jaar stuurt de vereniging haar leden een bijzondere, zelfbedachte en -gemaakte kerstgroet. Bij dit grote scala aan evenementen rijst vanzelf de vraag hoe het staat met de publieke belangstelling. Fieke: 'de activiteiten voor de Winterswijkse bevolking worden altijd door velen bezocht, zo namen zo'n 250-300 mensen deel aan de kaarsenmiddag afgelopen december. Op de verenigingsavonden zijn tussen de 25-30 leden te tellen; een waarlijk grote opkomst bij een ledenbestand van zo'n 40 imkers.'

Naast warm pleitbezorgster voor de bijenhouderij is Fieke actief als honingkeurmeester en geeft ze door het hele land lezingen over stuifmeel/bestuiving en

over bijenteelt in Nepal. Sinds januari 1992 maakt Fieke als gewestvertegenwoordiger deel uit van het Hoofdbestuur van de VBBN. Het lidmaatschap van het HB zal voor Fieke van korte duur zijn. Als het voorstel tot bestuursstructuurwijziging op de Algemene Vergadering wordt aangenomen, wordt het HB opgeheven. Fieke: 'Ik hoop van ganser harte dat de nieuwe situatie verbetering zal brengen, en dat de vrees van velen, dat de invloed van de individuele imker op het Bestuur verkleind gaat worden, door de praktijk weggenomen wordt. Men moet goed bedenken dat de leden het belangrijkste deel van de vereniging vormen. Naar hen moet niet alleen geluisterd worden, maar het gehoorde moet ook gehonoreerd, in de praktijk gebracht worden. Een bestuur dat niet naar haar leden luistert ondergraaft het fundament van de vereniging. Het best zou zijn als in de nieuwe structuur de garantie, dat de bestuursleden luisteren naar de gewone imkers en er naar handelen, ingebouwd zou worden. Alleen dan kan men samenwerken aan een bloeiende vereniging.'

NECTAR

Als doorgewinterde globetrotter heeft Fieke onder andere tweemaal Nepal bezocht. Haar deskundigheid op het gebied van de Nepalese bijenhouderij is de

reden voor haar lidmaatschap van NECTAR, dat staat voor Netherlands Expertise Centre for Tropical Apicultural Resources. Het doel van NECTAR, waarbij zo'n dertig tot veertig deskundigen op het gebied van bijenteelt in de tropen zijn aangesloten, is het beoordelen van de kans van slagen van aangevraagde bijenteeltprojecten in de tropen. In het verleden liepen nogal eens wat projecten fout, niet als gevolg van imkertechnische problemen, maar puur door problemen op sociaal vlak. NECTAR komt zo'n zes keer per jaar bijeen en heeft inmiddels twee symposia gehouden. Het eerste was gewijd aan de traditionele bijenteelt in de tropen en 'Bees and Trees' was het onderwerp van het tweede symposium. De voorzitter van NECTAR is Joop Beetsma, hoofdredacteur van Bijen en tweede secretaresse van de club is ... u raadt het al: Fieke Bos.

Ik hoop dat u, net als ik, tot de conclusie komt dat we wat het promoten van onze prachtige hobby betreft nog veel van elkaar kunnen leren. Mocht u na het lezen van dit artikel geïnteresseerd geraakt zijn in Fieke's aanpak op de basisscholen, haar telefoonnummer is 05430-15341.

Bij de foto: Een jeugdcursus imkeren, de kinderen hangen hun zelfgemaakte raampjes in een honingkamer.

Foto Henk Mentink